

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre privind modificarea și completarea Hotărârii nr. 1204/2022 privind constituirea, organizarea și funcționarea Băncii de Investiții și Dezvoltare - S.A.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Prin Legea nr. 207/2022 pentru reglementarea unor măsuri privind cadrul general aplicabil constituirii și funcționării băncilor de dezvoltare din România, se stabilesc principalele coordonate care guvernează activitatea băncilor de dezvoltare care pot fi înființate în România.

Prin Ordonanța Guvernului nr.17/2023, Legea nr. 207/2022 a fost modificată și completată pentru adaptarea cadrului legal la specificul activității băncilor de dezvoltare, care sunt înființate ca instituții de credit exceptate de la cadrul CRR/CRD, incluse în lista entităților de la art. 2 alin. (5) al Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE.

În luna octombrie 2022 a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 1204/2022 privind constituirea, organizarea și funcționarea Băncii de Investiții și Dezvoltare - S.A., denumită în continuare BID.

Urmare modificării și completării Legii nr.207/2022 pentru reglementarea unor măsuri privind cadrul general aplicabil constituirii și funcționării băncilor de dezvoltare din România, se impune modificarea cadrului legal existent al BID, în vederea adaptării acestuia la specificul activității unei bănci de dezvoltare, ca instituție de credit exceptată de la cadrul CRR/CRD.

2.2 Descrierea situației actuale

În contextul negocierilor actuale pe pachetul Basel III-CRD VI, care au în vedere atât propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2013/36/UE în ceea ce privește competențele de supraveghere, sancțiunile, sucursalele din țări terțe și riscurile de mediu, sociale și de guvernare, cât și propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de

modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, Ministerul Finanțelor a efectuat demersuri pentru includerea BID în cadrul listei instituțiilor exceptate de la cadrul CRR/CRD, tratament de care beneficiază și alte bănci de dezvoltare care activează în Uniunea Europeană.

Astfel, în vederea accelerării procesului de înființare a BID a fost identificată posibilitatea înființării acesteia fără parcurgerea unui proces de autorizare din partea BNR, BID urmând a fi înmatriculată în Registrul Comerțului în baza legii speciale și a actului constitutiv, iar BNR urmând a asigura supravegherea instituției după înființare.

Decizia de autorizare a BID în materie de ajutor de stat a fost emisă de Comisia Europeană în data de 31.01.2023.

2.3 Schimbări preconizate

Urmare a ajustării cadrului general aplicabil băncilor de dezvoltare conform OG nr. 17/2023, BID va începe să funcționeze, din punct de vedere administrativ, de la data înmatriculării în Registrul Comerțului și va putea derula efectiv activitățile specifice, prevăzute în actul constitutiv, de la data intrării în vigoare a Directivei Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Directivei 2013/36/UE în ceea ce privește competențele de supraveghere, sancțiunile, sucursalele entităților din țări terțe și riscurile de mediu, sociale și de guvernanță, precum și de modificare a Directivei 2014/59/UE potrivit căreia aceasta este exceptată de la aplicarea Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE.

Prin proiectul de act normativ se propun următoarele modificări ale condițiilor de constituire, organizare și funcționare a BID:

a. Structura de guvernanță:

- prin alte categorii personal din cadrul autorităților sau instituțiilor publice prevăzute la art. 4 alin. (1) se înțelege funcționari publici, personal contractual, înalți funcționari publici, demnitari, profesori. Totodată, au fost introduse prevederi prin care se clarifică faptul că toți membrii organului de conducere al BID (inclusiv persoanele din rândul funcționarilor publici), trebuie să respecte criteriile de adecvare prevăzute în Legea nr. 207/2022;

- mandatul primilor membri ai Consiliului de supraveghere și ai primilor membri ai Directoratului nu poate depăși 2 ani și nu poate fi reînnoit;

- având în vedere eliminarea etapei de autorizare a băncii de către BNR, este revizuită structura de remunerare a organelor statutare prin eliminarea componentei variabile (prima de succes), aceștia urmând să fie remunerați printr-o indemnizație fixă lunară conform contractului de mandat, după înregistrarea băncii la Registrul comerțului, asigurată din fondurile proprii ale BID, neavând impact asupra bugetului de stat;

- se elimină referințele la OUG nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, din cuprinsul prevederilor referitoare la organele de conducere, referințele respective fiind înlocuite cu trimiteri la Legea nr. 207/2022 (ca act primar) și la reglementările specifice băncilor de dezvoltare emise de Banca Națională a României în aplicarea prevederilor Legii nr. 207/2022.

- nominalizarea primilor membri ai organelor de conducere se face de către Ministerul Finanțelor prin ordin al ministrului finanțelor, cu respectarea criteriilor prevăzute la art. 25, 27 și 28 din Legea nr. 207/2022;

- prevederile privind procedura de numire a primilor membri ai organelor statutare se flexibilizează, în scopul reducerii perioadei de selecție și respectării angajamentelor de înregistrare a băncii la Registrul comerțului în trimestrul II 2023, cu respectarea principiilor de transparență, egalitate de șanse și nediscriminării. Acestea includ eliminarea necesității de a parcurge procesul de selecție pe bază de lista scurtă și lista lungă candidaților, comisia de selecție stabilită prin ordin al ministrului, în urma evaluării candidaturilor și susținerii interviurilor urmând să întocmească raportul final privind membrii organelor de conducere care vor fi incluși în actul constitutiv. În situația în care raportul nu va include propuneri pentru toți membrii se va relua procesul de selecție pentru pozițiile pentru care nu s-au identificat candidați. Totodată, în situația în care pe parcursul procesului de supraveghere a activității BID, Banca Națională a României constată neadecvări ale membrilor organelor de conducere, se reia procedura de selecție.

- se introduc prevederi care vizează clarificarea faptului că activitatea organului de conducere al BID în ceea ce privește activitățile desfășurate de bancă în numele și pe contul statului se desfășoară în baza mandatului acordat de acționarul unic, prin Ministerul Finanțelor, sau orice altă entitate care acordă mandatul.

Având în vedere că prevederile din OUG nr. 99/2006 au fost preluate în cadrul legal primar, respectiv Legea nr. 207/2022, selecția și remunerarea membrilor organelor statutare se realizează în baza unei proceduri aprobate prin ordin al ministrului finanțelor de către o comisie stabilită în acest scop, cu respectarea reglementărilor specifice băncilor de dezvoltare emise de Banca Națională a României în aplicarea prevederilor Legii nr. 207/2022.

- b. În aplicarea art. 15 din Legea nr. 207/2022, diferența de capital social subscris și nevărsat la constituirea băncii se varsă până la 31 decembrie 2024;
- c. Se elimină necesitatea suportării costurilor cu auditorul financiar al băncii din bugetul Ministerului Finanțelor, primul auditor urmând să fie selectat de către acționar în scopul înregistrării băncii la Registrul comerțului, urmând ca serviciile acestuia să fie plătite de către bancă; primul auditor financiar este numit prin actul constitutiv al BID și nu este necesar a fi aprobat de către Banca Națională a României;
- d. Se completează art. 5, alin. (3) cu prevederi privind necesitatea conformării strategiei de afaceri a băncii cu cerințele de a nu prejudicia în mod semnificativ obiectivele de mediu;
- e. Se elimină prevederea de a nu acorda dividende acționarului numai în primii 5 ani de activitate, în vederea respectării Deciziei CE în materie de ajutor de stat prin care se stabilește că orice surplus obținut de bancă trebuie reinvestit în activitatea sa;
- f. În aplicarea art. 9 alin. (5) din Legea nr. 207/2022, se includ prevederi în ceea ce privește stabilirea mecanismului de garantare de către stat și de plată a obligațiilor băncii în baza unui memorandum de înțelegere încheiat între bancă și acționarul unic, Ministerul Finanțelor. Principiul general în baza căruia se va stabili mecanismul de plată a obligațiilor băncii este acela că apelarea la bugetul de stat se va realiza numai după ce banca a utilizat resursele proprii.

2.4 Alte informații *)

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Creșterea investițiilor în domenii unde s-au identificat disfuncționalități ale pieței financiare și decalaje de finanțare, va avea un impact social pozitiv prin creșterea locurilor de muncă.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prin acest proiect de act normativ se urmărește finanțarea domeniilor prioritare, contribuția națională la implementarea obiectivelor economice și strategice ale Uniunii Europene pe plan local și alinierea la practicile europene și internaționale în materie de finanțare a dezvoltării, creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene, identificarea disfuncționalităților pieței financiare și reducerea decalajelor de finanțare.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Pentru activitățile desfășurate în nume propriu, BID va acorda finanțări în condiții de piață și acționează complementar cu instituțiile de credit în scopul remedierii deficitului de finanțare și disfuncționalităților identificate în piața financiară. În acest scop, BID are obligația aplicării mecanismului de prevenire a fenomenului de excludere (crowding-out) a instituțiilor financiare private, conform mecanismului descris în decizia CE de autorizare a BID în materie de ajutor de stat din data de 31.03.2023.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Dat fiind nevoia de a stimula investițiile și spațiul fiscal limitat la nivelul bugetului național, BID va îmbunătăți oferta de finanțare pentru sectoarele-cheie și investițiile în proiecte din domenii inovatoare, ecologice și cu caracter social, în care au fost identificate disfuncționalități ale pieței, cu un impact pozitiv asupra creșterii investițiilor în economie, ocupării forței de muncă, luând în considerare expertiza specifică, cunoașterea contextului local, a mediului de afaceri și a comunităților de investitori, precum și a politicilor și strategiilor naționale.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

În conformitate cu anexa la Decizia CE COM(2021) 608 final de punere în aplicare a Consiliului de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României, pentru a se asigura conformitatea măsurii cu Orientările tehnice DNSH (2021/C58/01), strategia de afaceri a Băncii de Investiții și Dezvoltare:

- va prevedea obligația aplicării Orientărilor tehnice ale Comisiei referitoare la evaluarea sustenabilității Fondului InvestEU; și
- va exclude ca neeligibile următoarele activități și active printr-o listă de excludere: (i) activități și

active legate de combustibili fosili, inclusiv utilizarea în aval; (ii) activități și active din cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) cu emisii preconizate de gaze cu efect de seră care nu sunt mai mici decât valorile de referință relevante; (iii) activități și active legate de depozite de deșuri, incineratoare și instalații de tratare mecano-biologică a deșeurilor; și (iv) activități și active în cazul cărora eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate dăuna mediului; și

- va impune obligația ca Banca de Investiții și Dezvoltare să verifice conformitatea cu legislația UE și națională relevantă în domeniul mediului a tuturor tranzacțiilor, inclusiv a celor care nu fac obiectul evaluării sustenabilității; și

- va impune obligația ca beneficiarii de sprijin prin capitaluri proprii și de finanțare corporativă generală care obțin peste 50 % din veniturile proprii în cursul exercițiului financiar precedent din activități și/sau active de pe lista de excludere să adopte și să publice planuri privind tranziția verde.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Activitățile de dezvoltare desfășurate de către BID în nume și cont propriu vizează printre altele și sprijinirea accesului la finanțare pentru întreprinderi mici și mijlocii, inclusiv microîntreprinderi și cele nou înființate de tip start-up, precum și cele din domenii inovatoare; universități, institute de cercetare-dezvoltare.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prin produsele acordate BID va acționa în direcția susținerii proiectelor verzi și durabile, contribuind astfel la atenuarea riscurilor rezultate din schimbările climatice, concomitent cu susținerea creșterii economice durabile și crearea de noi locuri de muncă.

3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare,						

plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	+3.302	+3.501	0	0	+24.800	+6.321
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli: -cheltuieli pentru înființarea Băncii						

- plată garanții	+3.302	+3.501	0	0	0	+1.361
	0	0	0	0	+24.800	+4.960
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat	-3.302	-3.501	0	0	-24.800	-6.321
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						
Aplicarea prevederilor prezentului act normativ se realizează cu încadrarea în bugetul Ministerului Finanțelor						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ.

Prin prezentul act normativ se modifică și se completează Hotărârea Guvernului nr. 1204/2022 privind constituirea, organizarea și funcționarea Băncii de Investiții și Dezvoltare - S.A..

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul act normativ nu transpune directive UE.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Prezentul act normativ nu transpune directive UE.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice prin afișare pe site-ul Ministerului Finanțelor.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite

prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ – este necesar avizul.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării – nu este cazul.
- c) Consiliul Economic și Social – este necesar avizul.
- d) Consiliul Concurenței – a fost obținut avizul nr. 4788/07.04.2023.
- e) Curtea de Conturi – nu este cazul.

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Transparența proiectului de act normativ a fost asigurată conform art.7 alin. (13) din din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Au fost respectate prevederile Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009. Proiectul de Hotărâre a Guvernului a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor în data de 27.04.2023.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Pentru considerentele de mai sus, supunem aprobării proiectul de Hotărâre a Guvernului privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1204/2022 privind constituirea, organizarea și funcționarea Băncii de Investiții și Dezvoltare - S.A., prezentat alăturat.

Ministrul Finanțelor

Adrian CÂCIU

AVIZAT FAVORABIL

Viceprim-ministru, Ministrul Transporturilor si Infrastructurii

Sorin Mihai GRINDEANU

Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene

Marcel – Ioan BOLOȘ

Guvernatorul Băncii Naționale a României

Mugur ISĂRESCU

Ministrul Justiției

Marian – Cătălin PREDOIU